

«Ми закликаємо Уряд до діалогу», –

Георгій Труханов

Наскільки видався складним 2014 рік для освітян? Як реагує Профспілка працівників освіти і науки України на антисоціальні пропозиції Міністерства фінансів України? Як просувається судовий процес Профспілки проти Уряду щодо скасування постанов про відміну надбавки педагогічним працівникам за престижність праці? Про це та інше розповідає в інтерв'ю **Голова Профспілки працівників освіти і науки України Георгій ТРУХАНОВ.**

– **Георгію Федоровичу, що вдалося зробити ЦК Профспілки за складний 2014 рік, адже, як відомо, цього року освітяни потерпали кілька разів від «ініціатив» влади?**

– 2014 рік – рік не лише політичних випробувань, а й дуже складний рік для освітньої галузі в цілому. Упродовж усього року, у нестабільних економічних і політичних умовах, Профспілка працівників освіти і науки України проводила послідовну роботу щодо захисту освітян – учителів, вихователів, викладачів, студентства й ветеранів педагогічної праці.

Ми продовжували складний соціальний діалог із владою, незважаючи на знищений головний офіс ЦК Профспілки, разом з усім технічним обладнанням, документацією, архівами.

Так, значна робота була проведена у законодавчому полі. Тільки за цей рік розглянуто, внесено пропозицій та зауважень до понад 170 законопроектів, 250 проектів постанов Уряду, проектів наказів та інших нормативних документів. Надано пропозицій до більш як 100 проектів нормативних актів і значна їх частина врахована в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, у Рекомендаціях парламентських слухань з питань освіти.

За погодженням з ЦК Профспілки затверджено нові типові штатні нормативи позашкільних, дошкільних, вищих навчальних закладів, бібліотек вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації та внесено зміни до штатів професійно-технічних навчальних закладів. Збережено нормативи визначення кількості ставок викладачів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації. Також удосконалено норми нового порядку проходження атестації педагогічних працівників.

Завдяки постійній роботі з відповідними комітетами й міністерствами не допущено запровадження недосконалої Методики віднесення посад працівників бюджетної сфери до розрядів ЄТС. Затверджено кваліфікаційні характеристики посад педагогічних, науково-педагогічних працівників.

Законопроекти, які урізали права освітян чи звужували їх, ЦК Профспілки було опротестовано, зокрема, й антисоціальний законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення окремих положень соціальної політики)».

Не допущено винесення на розгляд Кабміну та Парламенту антисоціального законопроекту «Про удосконалення норм законів з метою забезпечення фінансово-економічної стабільності в Україні» щодо збільшення норми педагогічного навантаження, наповнюваності класів, груп дошкільних і позашкільних навчальних закладів, поділу класів на групи. І завдяки спільним зусиллям

організаційних ланок, наміри запровадження кількості студентів на одного викладача до 18 осіб – заблоковано.

Вдалося не допустити прийняття законопроектів щодо запровадження ручного регулювання Урядом виплати надбавок, щорічної грошової винагороди за сумлінну працю, встановлення доплат за виконання різних видів педагогічної роботи, надання допомоги на оздоровлення.

Нами було внесено зміни до сумнозвісної постанови Уряду № 65 щодо можливості оплати навчальними закладами за рахунок видатків спеціального фонду комунальних послуг та енергоносіїв, установлення доплат за виконання обов'язків тимчасово відсутніх педагогічних працівників.

Скасовано пункт 14 постанови Кабінету Міністрів України № 530 та підвищено розмір сукупного доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, до 1710 гривень при забезпеченні сільських педагогів житлово-комунальними послугами.

Збережено право педагогічних працівників на пенсію за вислугу років. Запроваджено виплату грошової допомоги педпрацівникам у розмірі 10 пенсій при виході на пенсію за віком. Не допущено подальшого звуження прав пенсіонерів, зокрема, підвищення страхового стажу, збільшення стажу для призначення пенсій за вислугу років педпрацівникам, обмеження виплати пенсій працюючим пенсіонерам у розмірі 50%.

Заблоковано внесення змін до Держбюджету на 2014 рік щодо оптимізації штатної чисельності працівників навчальних закладів, надання примусово відпусток без збереження заробітної плати, встановлення режиму роботи на умовах неповного робочого часу, зменшення чи скасування стимулюючих виплат.

Упереджено спроби влади запровадити ці протизаконні діяння шляхом надання у серпні поточного року доручення державним адміністраціям.

– **Зараз триває судовий процес Профспілки працівників освіти і науки України проти Уряду щодо визнання протиправними та скасування постанов про відміну надбавки педагогічним працівникам за престижність праці. Як наразі просувається справа?**

– Коли соціальний діалог не працює, Профспілка використовує інші методи роботи з владою. І, як відомо, Профспілка працівників освіти і науки України у травні цього року звернулася до суду з позовною заявою на Кабінет Міністрів України з вимогою скасувати постанови від 25.03.2014 № 88 та від 25.03.2014 № 89, якими Уряд суттєво погіршив умови оплати праці педпрацівникам та бібліотекарям.

Адже цими постановами Уряд фактично скасував надбавки за престижність праці в розмірі 20% посадового окладу педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I–II рівня акредитації та за особливі умови роботи у розмірі 50% посадового окладу бібліотечним працівникам.

Суд не задовольнив позов Профспілки і ми подали апеляцію. Проте й апеляційний суд не зупинив дію цих постанов. А 18 грудня Київський апеляційний адміністративний суд розпочав розгляд апеляційної скарги Профспілки на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва у справі про визнання протиправними та скасування постанов КМУ від 25.03.2014 № 88 та № 89 (про надбавки вчителям за престижність праці та бібліо-

текарям за особливі умови праці). Тож боротьба наразі продовжується.

– **У ЗМІ оприлюднено антисоціальні пропозиції Міністерства фінансів України, якими передбачається внесення антиконституційних змін до різних Законів України, Указів Президента України і Конституції, як реагує Профспілка і над чим зараз працює?**

– Так, ЦК Профспілки висловив категоричний протест проти запровадження Кабінетом Міністрів України «шокової терапії» при затвердженні відповідних нормативно-правових актів на виконання програми Уряду, й усіх намірів звуження прав громадян на безоплатну освіту, медичне забезпечення, зниження освітнього рівня молоді.

Нами уже було направлено відповідні звернення до Президента України П.О. Порошенка, Голови Верховної Ради України В.Б. Гройсмана, народних депутатів України, Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Л.М. Гриневич, Прем'єр-міністра України А.П. Яценюка, Міністра освіти і науки України С.М. Квіта, Голови Національної служби посередництва і примирення О.Я. Окіса, Голови Федерації профспілок України Г.В. Осового.

Ми категорично проти поповнення армії безробітних найбільш освіченою, інтелектуальною частиною суспільства. Адже реалізація цих рішень, а це – збільшення норми навчального навантаження вчителів, вихователів, керівників гуртків, наповнюваності класів та груп, закриття шкіл в сільській місцевості, зміни нормативів чисельності науково-педагогічних працівників, призведе до звільнення лише впродовж 2015–2016 років майже 100 тисяч учителів, зменшення більш як на третину чисельності керівників гуртків, а також вивільнення значної кількості вихователів, викладачів та інших працівників освіти до кінця 2020 року.

А зменшення, і без того найнижчої серед країн Європи, заробітної плати педагогічних та науково-педагогічних працівників, скасування надбавок за вислугу років, доплат, виплати стипендій аспірантам, докторантам – це загрожує насамперед якості освітніх послуг та й взагалі доступності до освіти.

Ми категорично не сприймаємо антисоціальні перспективи про скасування гарантій фінансового забезпечення галузі освіти, запровадження обов'язкового дев'ятирічного навчання, позбавлення учнів початкових, інклюзивних та спеціальних класів права на харчування, а студентів та учнів на отримання стипендій та пільговий проїзд.

Профспілка проти намірів підвищити пенсійний вік до 65 років, збільшити страховий стаж, зокрема для призначення пенсій за вислугу років педпрацівникам, знизити розмір пенсій, змінити порядок індексації доходів громадян, скасувати норми про відрахування коштів на оздоровлення, на охорону праці, звизити права територіальних громад приймати рішення про реорганізацію.

Маємо вже підтримку наших вимог від Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Міністерства освіти і науки України, від наших закордонних колег – Європейського комітету профспілок освіти щодо недопущення зниження якості освіти та доступності до неї.

Якщо не буде соціального діалогу з Урядом, Профспілка разом з іншими всеукраїнськими профспілками Федерації профспілок України буде застосовувати активні дії у відстоюванні прав та гарантій освітян.

Ми закликаємо Уряд до діалогу, до плідної роботи за круглим столом. І щиро сподіваємося, що наступний 2015 рік буде роком конструктивної співпраці, вирішення усіх спірних питань шляхом обговорення та віднайдення шляхів функціонування освіти на рівні основного пріоритету держави.

Інформація надана прес-службою ЦК Профспілки працівників освіти і науки України

